INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 7 augusti 1996

Redaktör: Yvonne Carlsson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

NYA ARBETSKLÄDER I ORREFORS KOSTA BODA

Nöjda och glada medarbetare i Kosta. Från vänster: Johan Nilsson, Peter Bergholm, Annette Ahlquist, Vaine Fröjd och Borjana Marinkovi'c.

I Orrefors Kosta Boda tillhandahålles fria arbetskläder till kollektivanställda samt produktionsledare och annan personal i produktionsmiljö. Detta är en nyhet för Kosta, Boda och Åfors som under sommaren fått sina nya fina kläder med varumärkes-logon.

Alla plagg är märkta med den anställdes namn och skåpnummer. Särskilda regler och rutiner har utarbetats för tvättbyte och övrig hantering av arbetskläderna.

Medarbetare med rätt till fria arbetskläder erhåller skjortor, T-shirts, byxor, shorts och badlakan. Personer som jobbar med speciella uppgifter, t.ex. underhåll, kan välja bland plagg avsedda för just deras arbeten. Det finns västbyxa, jacka, väst, overall, rock och olika förkläden.

De nya kläderna har tagits väl emot i Kosta, Boda och Åfors. I Kosta träffade redaktören ett glatt gäng medarbetar en varm eftermiddag i förra veckan. Deras generella intryck är att kläderna håller hög standard, att sortimentet och tilldelningen är väl tilltagna och att färgerna är fina. Utprovning av storlekar har gått bra. De byten som varit nödvändiga har skett smidigt. Nu ser man med tillförsikt fram emot första tvättbytet.

En stor eloge till dem som genomfört projektet med arbetskläder!

BRA MILJÖKVALITET

Under 1994/95 genomfördes projektet BRA MILIÖKVALITET i Orrefors Kosta Boda AB. Respektive produktionsenhet inventerades utifrån en helhetssyn på miljöfrågorna. I projektet ingick som en sista del att följa upp produktionsenheterna ett år efter inventeringen för att se huruvida man utnyttjat det underlag, bl. a. i form av åtgärdsförslag, som togs fram vid inventeringstillfället.

Nedan presenteras delar av det som rapporterades och diskuterades vid uppföljningen som genomfördes i maj/juni i år.

- · Den skriftliga delegeringen rörande säkerhet, hälsa och miljö har under 1995 gjorts klar även för produktionsledarna.
- · Energifrågan har vi börjat arbeta med mer målinriktat bl a genom vårt deltagande i projekt EKO-energi och genom energisparplaner. Utöver detta pågår arbeten för att utveckla förbränningsteknik, ugnar, bränsletyp m m i syfte att minska energianvändning och se långsiktigt på utvecklingen av våra smältmetoder.
- · Planer finns att minska användningen av syror för polering. Projekt skall startas med flampolering och mekanisk polering. Även behovet av att kunna mattsyra utreds med sikte på att använda blästringsteknik som ett bättre miljö- och hälsoalternativ.
- · Förpackning av produkter har också förändrats. Först infördes s k majschips i ytterkartonger. Därefter har några bruk ersatt dessa med skrynklat papper. Ett projekt planeras som syftar till att ytterligare förbättra förpackningen av våra produkter med större hänsyn till kund- och miljökrav.
- · Avveckling av giftiga ämnen pågår. Bl a försöker vi ersätta bly och arsenik i helkristallglas och i färgat glas. Försöken med att ersätta kadmium i färgat glas har däremot misslyckats och därför avslutats. Försöken med alternativ till helkristallen har hittills varit positiva såväl i miljö- och hälsoavseende som ur processsynpunkt.
- · Återvinning av glas har förbättrats avsevärt vid några bruk medan andra snarast bör starta upp arbete i detta syfte. Arbetet syftar till såväl ekonomiska förbättringar som miljö-

- förbättringar. Problemen infinner sig då vi skall återvinna färgat glas, men ideér finns om att kunna smälta och göra speciella produkter även av detta, vilket formgivarna bör kopplas in på.
- · Källsortering av avfall har påbörjats vid Orrefors och Kosta och beräknas ge både ekonomiska och miljömässiga vinster. Detta arbete bör också påbörjas vid övriga bruk.
- · Ökade möjligheter till självstyrning i grupper samt arbetsrotation håller på att få ett inträde i våra verksamheter, bl a genom ISO 9001. De olika bruken ser något olika på detta och har också nått olika långt i sina arbeten.
- · Internkontrollarbetet är mycket olika implementerat vid de olika bruken. En utbildning har genomförts av chefer och skyddsombud för att förbättra arbetet. En revision av internkontrollsystemet har också genomförts vid respektive bruk.
- · En allmän miljöutbildning planeras för alla anställda. Syftet är att göra oss alla medvetna om miljöarbetets mål.
- · Systemet för tekniköverföring mellan bruken har inte blivit bättre, förutom att hyttmästarna träffas regelbundet och diskuterar förbättringar
- · Arbetet med ISO 14001 har på börjats. Detta kommer att innebära att vi får ett miljöledningssystem som hjälpmedel vid planering av miljöarbetet.

Anders Davidsson

Danska glas vid Sandviks glasbruk

Under våren fick Orrefors Kosta Boda en förfrågan från Royal Copenhagen om det fanns möjlighet att lägga tillverkningen av ett antal servisglas till något eller några glasbruk inom Orreforskoncernen. Av de glas som var aktuella passade ett särskilt väl att tillverka i Sandvik. Det är ett ordinärt servisglas på ben och fot och med luft i benet. Medarbetarna vid Sandvik är ju sedan tidigare kunniga i tekniken och tillverkningskapacitet i övrigt finns också där.

Efter en lyckad provorder vidtog prisförhandlingar vilka dock drog ut litet på tiden. Det hela resulterade så småningom i ett avtal om tillverkning av 25 000 glas. Det är en hel servis bestående av rödvins-, vitvins-, öl-, snaps-, sherry-, champagne- och konjaksglas.

Sune Hörlin och Per-Magnus Willysson som arbetar med de danska servisglasen.

Tillverkningen skall vara klar vecka 41. För att klara detta har man avsatt två verkstäder med sex personer vardera för tillverkningen av de danska glasen.

Inkörningen gick lätt. Royal Copenhagen hade ritningar, prover och formar redo. Dessutom hade de en video-tape som visade kritiska moment i tillverkningen. "Kanske något även för oss", säger Sam Wadin och avslöjar att Lars-Gunnar Björn gjort en liten instruktions-video om Clown-glaset.

Av följande tio-i-topp-lista kan vi utläsa att "gammal är äldst". Orreforskonstnären Edvin Öhrström med Ariel-pjäsen Gondoljären från 1939 (endast tre vaser tillverkades detta år) klubbades för 50 000 kr tätt följd av en sandgjuten skulptur från 1987 av Bertil Vallien, Kosta Boda, för 45 000 kr. Nästan 50 år skiljer

Britt Blomquist

mellan de båda pjäserna!

Glasauktion för elfte året i rad

Fyra timmar tog det för kommissarie Bo Tellström från Stockholms Auktionsverk att klubba närmare 280 glasföremål under årets sommarauktion den 11 augusti som hölls i samarbete mellan Auktionsverket och Orrefors Kosta Boda i Hovmantorps Folkets Hus. Totalt såldes under auktionen glas för 1,3 mkr.

Det stora intresset för konstglas drog denna varma söndag många entusiaster till auktionen; såväl svenska som utländska budgivare fanns på plats. Flertalet pjäser gick under klubban till utropspriser. I många fall kunde man följa vissa"kombattanter" i deras strävanden att stå som slutgiltig "segrare". Sådant skapar alltid spänning och extra intresse bland publiken.

Tio-1-topp-lista		
1. Gondoljären, Ariel, Edvin Öhrström, Orrefors 1939	50 000	
2. Skulptur sandgjuten, Bertil Vallien, Kosta Boda 1987	45 000	
3. Påfågel, Graal, Eva Englund, Orrefors 1990	30 000	
4. Vas i överfång, Karl Lindeberg, Kosta ca 1910	27 000	
5. Skål, Ravenna, Sven Palmqvist, Orrefors 1958	25 000	
6. Slottsglas, Simon Gate, Orrefors 1924	24 000	
7. Vas i överfång, Karl Lindeberg, Kosta 1910	20 000	
8. Skål i gravyr, Simon Gate, Orrefors 1924	19 000	
9. Äpplet, Ingeborg Lundin, Orrefors 1957	18 500	
10. Skål, Ravenna, Sven Palmqvist, Orrefors 1977	15 500	

ISO 9001 I PRAKTIKEN

Den 13 och 14 augusti hade vi en uppföljningsrevision av kvalitetssystemet vid Orrefors Kosta Boda. Varje halvår kommer certifieringsföretaget Intégria Certifiering AB och gör en kontroll av hur vi efterlever kvalitetshandboken och operatörshandböckerna.

Denna gång tittade revisorerna närmare på marknadsavdelningens avsnitt om kontraktsgenomgång. De intresserade sig också för kapitlen som behandlar avvikande produkter och granskade särskilt de korrigerande och förebyggande åtgärder som vi vidtager för bättre uppnåelse av kvalitetsmålen. Vidare granskades det avsnitt i vilket vi beskrivit våra kvalitetsmål och angett vilka som ansvarar för de olika avsnitten i kvalitetshandboken. De tittade även

på hur rutinen för interna kvalitetsrevisioner tillämpats.

Hur blev då resultatet av revisionen? Vi fick totalt 9 s.k. iakttagelser. Av dessa klassades 2 som observationer, 6 som mindre avvikelser och 1 som avvikelse. Iakttagelserna skall vara åtgärdade till 1 oktober. På det hela taget ansåg revisorerna att vi uppfyller ISOstandardens krav på ett bra sätt. De var nöjda med hur vårt kvalitetssystem är utformat och med våra

metoder att arbeta med systemet. Resultatet av revisionen innebär dock att vi skall fortsätta att förbättra vårt sätt att arbeta med korrigerande åtgärder.

Under revisionen togs kontakter med många medarbetare. Revisorerna upplevde dessa kontakter som mycket positiva. De känner att alla tagit kvalitetssystemet till sig och att systemet används på ett bra sätt.

Jan-Olof Harmander

FRÄSCH BRUKSMILJÖ I BODA

I Boda har vi fräschat upp den yttre miljön. Brukskontoret har målats om och snyggats upp utvändigt.

Parkeringen framför brukskontoret och butiken har stängts av under sommaren. På så sätt har risken för trafikolyckor minskat betydligt. Parkeringen används nu som rekreationsyta för för våra besökare. Sedan parkeringen försetts med ny beläggning har soffor, bord och vackra blomsterarrangemang ställts ut till gagn och glädje för alla.

Bilarna hänvisas till den stora parkeringsplanen bakom kiosken och butiken.

Nya hygienutrymmen har färdigställts i anslutning till bruksbutiken. Byggnaden med de gamla hygienutrymmena kommer att rivas.

Just nu pågår arbete med nya lokaler för konstglashanteringen samt arbetsrum för formgivare och övriga som jobbar med konstglas.

Thomas Andersson

Vårruset

I maj gick motionsloppet VÅRRUSET i Växjö av stapeln och för andra året i rad ställde sex tjejer upp för Sandviks glasbruk. Sträckan var knappt fem kilometer och gick runt Växjösjön. Efter genomfört lopp fick laget en picknickkorg att avnjuta i solnedgången. *Monica Karlsson*

Sex vårrusiga tjejer fr. vä. stående: Monica Karlsson, Malin Gunnarsson, Gabriella Baricevic. Sittande Silvana Rojas, Jasmin Rojas, Karina Zrablic.

Glasriket och EU studieresa till Irland

I slutet av maj reste en delegation om tolv personer till Waterford på Irland. De tolv representerade Nybro kommun, Glasskolan, Glasforskningsinstitutet och Orrefors Kosta Boda AB. Resan var ett första steg i ett samprojekt mellan Sverige, Portugal och Irland. EU har beviljat bidrag till projektet vars syfte är att utveckla ett fortbildningsprogram för lärare och instruktörer på glasskolor och glasbruk.

I Waterford besökte man den tekniska högskolan och fick där veta hur skolan jobbar mot glasindustrin på Irland, vilka kurser som ges och dessas innehåll och uppläggning. Vidare besökte man Waterfords glasbruk där man informerades om deras arbetsorganisation och hur man arbetar med kompetensutveckling i företaget. Man gjorde studiebesök i hytta och sliperi, där våra medarbetare fick visa sin yrkesskicklighet för de irländska glasarbetarna. En hel del tid ägnades åt att diskutera och planera det fortsatta samarbetet i projektet. Ytterligare studiebesök planeras, nästa gång till Portugal.

Vid växel 4 i Bergdala lämnar Håkan Egeholm stafettpinnentill Maria Medin.

Glasriket runt

En månad efter Vårruset var det så dags för cykelstafetten Glasriket Runt. Även denna gång ställde Sandvik upp med ett lag. De som cyklade var Stefan Egeholm, Elisabeth Olsberg, Lars Andreasson, Håkan Ernstsson, Maria Medin, Anders Egeholm, Tony Karlsson, Monica Karlsson, Torbjörn Andersson, Johan Arvidsson och Karina Zrablic.

I loppet är det ju en kamp mellan glasbruken och den kampen tog Sea hem med sin åttonde plats. Sandvik kom på sextonde plats, Bergdala på tjugoandra och Skruv på tjugotredje plats. Förhoppningsvis ställer fler bruk upp nästa år. *Monica Karlsson*

Från Orrefors Kosta Boda deltog Christer Åberg, Conny Holub, Christos Papadopoulos och Anders Andersson.

Till höger ser vi Christos Papadopoulos, Åfors i aktion bland de irländska glasarbetarna.

Stipendieresa till Pilchuck Glass School - Göran Palmengren

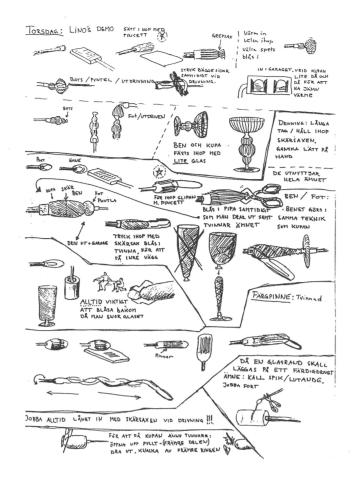
I ett tidigare nummer av Informationsbladet har vi berättat att Göran Palmengren erhållit ett resestipendium. Under sommaren har Göran gjort ett tre veckor långt besök vid Pilchuck Glass School i USA. Så här berättar han om sina upplevelser "over there".

"Jag reste mot Seattle den 11 juni, för att norröver uppe i bergen studera italienska glastekniker på Pilchuck Glass School. Där möttes jag upp av min klass samt "maestro" Lino Tagliepietra och hans lärarassistenter. Redan dagen därpå började min klass kl. 05.30. Det svåra var inte att stiga upp tidigt utan att gå och lägga sig i tid.

De första dagarna tränade vi på att göra skålar på bats och drivna fötter. Allt skedde på ett för mig nytt sätt. Det är svårt för mig att gå in på det här, men många gånger kände jag mig som en nybörjare igen. Men efter några dagar så började det att gå ganska bra för mig, detta tack vare mina kurskamrater. De var verkligen duktiga på att jobba med den teknik vi studerade och de var alltid villiga att förklara och visa.

Men den som var mest insatt i det hela var förstås Lino. Denne man är den främste mästaren i Italien och hans yrkesskicklighet är väldigt stor. Jag beundrar honom mycket, efter allt jag sett honom göra.

Varje dag hade Lino en visning för oss, då vi lärde oss olika tekniker. Dessa visningar var nog det jag lärde mig mest av. Kunskaperna tecknade jag ner i mitt skissblock och mycket finns kvar i mitt minne. Efter några dagar så började min klass att göra mer avancerat glas. Även jag hade möjlighet till detta, men jag var mer intresserad av de grundläggande teknikerna så jag stannade där. Mina lunchraster kommer framöver att fyllas med träning av de moment jag ej hann träna på vid Pilchuck.

Ett utdrag ur Görans anteckningar

Jag vill framhålla att jag såg många skickliga glasarbetare under de tre veckorna. Jag beundrar många i USA för deras intresse och känsla för glaset. Men jag tycker att vi kan vara stolta över våra traditioner och yrkeskunskaper samt våra samhällen som byggts upp runt bruken, ty den samhällsstrukturen finns inte i det landet. Där är det studiohyttorna som gäller. Detta ger mig inte samma känsla som som att leva och verka i en bruksmiljö, så som vi gör. Till sist, det var en fantastisk upplevelse att få denna möjlighet. Jag har blivit stärkt av all uppmuntran från arbetskamraterna i Åfors och Kosta och hoppas att fler ungdomar vid våra bruk får samma möjlighet till utveckling."

Kosta - årets segrare i Glascupen i Golf.

Sandvik (segrare 1995) stod som värd för årets stora drabbning i golf mellan glasbruken. Tävlingen ägde rum på Emmaboda Golf-klubb i Vissefjärda den 15 juni. Det var rekordstort deltagande - totalt 44 personer från nio bruk. In i det sista hade Sandviks lag ledningen, men det blev Kosta som tog hand om det åtråvärda vandringspriset. Individuellt segrade Mattias Pettersson, Sandvik med 39 poäng.

Gert Thelin

Båtnytt

En privatperson bosatt i USA kom nyligen till bruks-shopen/Fina Stugan i Åfors och köpte på stående fot en av Bertil Valliens sandgjutna båtar för över en halv miljon kronor!

Musik i Glasriket - Åfors

Två, litet udda evenemang framfördes i Åfors under festivaldagarna i juli.

Som en vacker och tonskön upptakt på lördagseftermiddagen hade *MUSICA ÅFORS*, en grupp bestående av fem damer, samlats bland glaskonst av formgivarna i Åfors i brukets utställningshall. Vi som var där fick njuta av barockensemblen som hela bygden kan vara stolt över.

Helt annorlunda än Musica Åfors var den nattliga upplevelsen av *KARBUNKEL* i hyttan. Bertil Vallien och hans mannar, som för kvällens uppvisning var klädda helt i svart, trollband en stor publik med glödande glas och magiska rytmer från slagverkaren Jonny Axelssons instrument. *Veine Franzén*

Personalförändringar

Orrefors

Ulric Gustafsson har övergått till formservice från hyttan 1996-07-01.

Ronald Philipsson och Marie Andersson har slutat p g a pension 1995-08-01 respektive 1995-10-01.

Sandvik

Michael Sigfridsson och Anders Jacobsson har gått från visstidsanställning till tillsvidareanställning 1996-03-01. Per Andersson slutade 1996-06-30. Jackie Täck gick i pension 1996-07-13.

Boda

Karl Nilsson gick i pension 1996-03-29.
Gilbert Aronsson gick i pension 1996-06-20.
Tommy Carlsson slutade 1996-04-09.
Louise Sylvest Petersen slutade 1996-06-27..
Erna Plumplun slutade 1996-06-30.
Jan Johansson slutade 1996-07-15.

Åfors

Kamilla Johansson började ett längre vikariat 1996-03-04.

Goran Popovic har gått från en visstidsanställning till tillsvidareanställning 1996-07-01.

Dieter Kickingereder arbetar halvtid från 1996-08-13.

Två av våra arbetskamrater finns ej längre ibland oss.

Sven Nyman · Vannan Orrefors den 31 juli

Karin Gredvall Ekonomiavdelningen Orrefors den 10 augusti

Med stor saknad minns vi Karin och Sven, deras fina insatser och goda kamratskap.

Tobias Hildingsson har börjat igen 1996-05-28 efter värnplikt.

Ove Svensson har halv pension från 1996-06-01. *Marianne Sohlberg* slutade en vikariatsanställning 1996-05-15.

Sisko Siivola-Edvardsson slutade 1996-06-07.

FÖRSLAGSBELÖNINGAR SANDVIK

Förslagskommittén vid Sandvik hade möte den 25 juni. Mötet behandlade 14 ärenden. Det beslutades om belöningar för fyra förslag och om en tilläggsbelöning. Belöningssumman uppgick till 12 350 kr.

Ros-Marie Eriksson och Monica Lindstedt

Flödesförändring styckegods 2 000 kr att dela på

Stefan Egeholm

Strykbäda till Clown-glas 600 kr

Roger Robertsson

Ändrad anfångningsbåge 1 000 kr

John Jakobsen

Extra kylning av dataenheten på bendragningsmaskinen 2 500 kr

John Jakobsen

Fjäder monterad bakom motkol på bendragningsmaskinen Tilläggsbelöning 6 250 kr av totalt 8 850 kr

GRATTIS!

Mediasommar i Kosta och Orrefors... Skanåker och Kjell Engman på styva linan i TV4 - trots väderstrul!

Dåligt väder satte trots allt inte stopp för en omfattande satsning av ett entusiastiskt TV4-gäng från Växjö med Elisif Elvinsdotter och Colette van Luik som programledare. Till den första semesterveckan i juli hade ett lusthus med scen byggts upp vid ingången till Utställningshallen på Kosta glasbruk. Huset hade presenterats i stort reportage i Feminas juninummer. Som rekvisita valde vi Gunnel Sahlins Marrakech-glas, passande i det nyskapande compact-livinghuset, ritat av Claes Lindstrii. Musikband på scenen och intervjuinslag blandades med frågetävlingar, där Kosta Boda-glas lottades ut. Radio Kalmar sände sina program direkt från Orrefors glasbruk med Gunnar Svärd och Ulrika Wass som programledare. En av stöttepelarna var Eric D. Pohl som hade mycket intressant att berätta.

Familjen Skanåker intervjuas av Elisif Elvinsdotter.

Vid Monica Backströms sommarvernissage i Albrunna på Öland tillsammans med debuterande dottern Erika Höglund slogs rekord i vernissagepublik. Två TV-stationer och ett antal tidningar bevakade. Bertil Vallien och Ulrika HV kunde man bl a beskåda i Galleri Kamras välkända arrangemang i Borgholms slottsruin. Lars Hellsten och Expo 96 visades upp i Karlshamn med stora artiklar i lokalpressen som följd. Sommaren har varit framgångsrik vad glaset anbelangar - trots allt - tacka vädergudarna för det!

Margareta Artéus